אין צריך להבדיל א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי אלא מעתה גבי בור דכתיב [1]ולא יכסנו ה"נ דאין צריך לכסות הכי השתא התם כיון דכתיב [2]בעל הבור ישלם עלויה הוא דרמי לכסויי אבל הכא מכדי כתיב [3]והקריבו חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף [4]לא יבדיל למה לי ש"מ אין צריך להבדיל: מיצה דם הגוף: ת"ר (א)עולה אע"פ שמיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש [א] יכול (א) מיצה דם הראש ולא מיצה דם הגוף ת"ל [4]הוא [ב] מאי תלמודא אמר רבינא מסתברא (ב) דרוב דמים בגוף שכיחי:

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת כשירה [א]כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה עולה לשם חטאת כמעשה עולה לשם עולה פסולה [ב]עשאה למעלה כמעשה כולן פסולה עולת העוף שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה כשירה [ג]כמעשה עולה לשם חטאת כשירה ובלבד שלא עלתה לבעליה [ד]כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה חטאת לשם חטאת פסולה עשאה למטה כמעשה כולן [ה]פסולה:

אין צריך להבדיל. הילכך אם הבדיל לאו שינוי הוא: **מכדי כתיב.** בעולת העוף והקריבו ומיניה נפקא לן לר"א ברבי שמעון הבדלה בעולת העוף דהכל שוחטין (חולין דף כא.) ולא דרש (ב) ומלק והקטיר כדדרשי' לעיל (ג) מה הקטרה הראש בעצמו כו' דתיפוק ליה הבדלה מהתם דהך סברא לית ליה שימלוק את כולן [ג] אלא דוקא רוב שנים ויליף לה מקראי ואפילו רבנן דפליגי עליה התם עיקר הבדלה בעולה לא נפקא להו אלא מוהקריבו דמשמע חלק את זה מן החטאת הילכך על כרחך ולא יבדיל האמור בחטאת למה לי כלומר מאי (ג) קאמר לן שמע מינה א"ל להבדיל קאמר הילכך נפקא לן העולה [ד] מוהקריבו דצריך להבדיל דהא חלק [ה] ביניהן דאי אזהרה היא בחטאת שלא יבדיל היכי נפקא לן בעולה מוהקריבו דצריך להבדיל אינו מוזהר שלא להבדיל הוא דנפקא לן מחילוקו ולא שטעון הבדלה. ד"א [ו] האי למה לי כמו מאי [ז] היא לשון קצר מדאתא והקריבו לחלק למדנו [ח] הבדלה בעולה שמע מינה ולא יבדיל אין צריך להבדיל קאמר ואשמעי' והקריבו דחלק בעולה דצריך להבדיל (דאי [ט] אזהרה היא בחטאת לא שמעי' מוהקריבו אלא דאינו מוזהר מלהבדיל בעולה אבל מצות הבדלה לא נפקא לן):

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף. כמעשה חטאת. מליקה בסימן אחד והזאה ומילוי: **כמעשה עולה.** בגמרא מפרש דשני במאי: **עשאה למעלה כמעשה כולן.** כלומר כמעשה אחד מכולן האמורין כאן ואפילו כמעשה חטאת לשם חטאת: **כמעשה חטאת.** בגמרא [ע"ב] מפרש דשני במאי: **עשאה למטה כמעשה כולן.** כמעשה אחד מכל אלו ואפילו כמעשה עולה לשם עולה:

גמ'

קיר המזבח ויש לומר דמשמע ליה דמתני' פוסלת בכל ענין אפי' לאחר הזאה מדקאמר [י] רבי אלעזר בר"ש שמעתי שמבדילין והיינו דוקא לאחר הזאה מכלל דרבנן פליגי עליה ואמרי אין מבדילין אם כן מתני' דלא כוותיה וא"ת ריש פ' חטאת העוף עשאה כמעשה עולה פסולה וקאמר בגמרא דשני במאי אילימא דשני במליקה נימא דלא כר"א בר"ש דאי ר"א בר' שמעון הא אמר שמעתי שמבדילין בחטאת העוף מאי קשיא ליה לרבי אלעזר בר"ש נמי משכחת לה דהבדיל קודם הזאה וי"ל כיון דמוקמינן כמעשה עולה דשני במליקה א"כ מדלא קתני כמעשה עולה קודם הזאה ש"מ דאיירי בין קודם הזאה בין לאחר הזאה ועוד דלר' אלעזר בן פדת ור"ש בן אליקים ורבי ירמיה [יא] מכשר רבי אלעזר בר"ש אפילו קודם ההזאה דמפרשים לא יבדיל דקרא אין צריך להבדיל ור"ת הגיה בגליון בספרו על מילתא דר"ש בן אליקים ומאי לא יבדיל [יב] דמשמע בין בשעת הזאה בין בשעת מילוי אינו צריך להבדיל ואם הבדיל כשר וכ"ש שמתמלה כל הדם ושבקינן לקרא דאיהו דחיק ומוקי אנפשיה דדוקא לא יבדיל בשעת הזאה אבל בשעת מילוי דלדם הוא צריך אי בעי מבדיל אי בעי לא מבדיל עכ"ל משמע שרוצה לפרש דבשעת הזאה אסר קרא ובשעת מילוי בעי למימר קרא דאין צריך ותרוייהו משתמעי מיניה (וש"מ) מדאפקיה [יג] קרא בלשון לאו קדריש דבשעת הזאה לא יבדיל ולאסורא [יד] אף בשעת מילוי לא אתי קרא דמוהקריבו הוה נפיק דדריש [טו] מיניה בחולין (דף כא.) שחילק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף לכך יש לפרש נמי דאתי קרא למימר דבשעת מילוי אם ירצה לא יבדיל והא דאמר רבי ירמיה לא שמיע להו דמשמע שבא לחלוק על רב חסדא ורבא ואביי היינו משום שבא ר' ירמיה להשמיענו דכשמבדיל לאחר הזאה אין כאן מעשה עולה בחטאת שמלות חטאת נמי כך הוא דקרא אין צריך להבדיל קאמר וא"ת לרב הונא דאמר משמיה דרב במעילה פרק חטאת העוף (דף ח:) דמילוי חטאת העוף אינו מעכב ולהכי תני במתני' דהתם הווה דמה אמאי פסלי רבנן כשהבדיל לאחר הזאה הא אין כאן מעשה עולה בחטאת דמחתך בשר בעלמא הוא כדפרישית כיון דכבר נגמרו עבודת הדם דמילוי אינו מעכב ולפי מה שפירשתי ניחא דדילמא רב הונא סבר כר"ש בן אליקים דמוקי פלוגתייהו קודם הזאה אבל לפירוש ר"ת קשה דאפילו לר"ש בן אליקים לא פליגי אלא לאחר הזאה ויש לומר דרב הונא יעמיד מתני' דקתני הבדיל פסול קודם הזאה ואפילו [טז] כרבי אלעזר בר"ש וסוגיא דשמעתא דקאמר מתניתין דלא כרבי אלעזר בר"ש אתיא כרב אדא בר אהבה דאמר במעילה [דף ח:] משמיה דרב מילוי חטאת העוף מעכב [יז] ורבנן פליגי עליה דר"א בר"ש אפילו לרב הונא מדקאמר [יח] רבי אלעזר ברבי שמעון שמעתי שמבדילין משמע דפליגי רבנן עליה ואע"ג דרב הונא סבר מילוי לא מעכב מודה הוא דפליגי רבנן עליה דרבי אלעזר ברבי שמעון סבר [יט] מילוי מעכב וה"נ איכא חד תנא במעילה דסבר הכי ומיהו מתני' [כ] לא אפשר למימר לרב הונא דסבר [כא] מעכב דהא מהדר הש"ס לאוקומי כל סתמי דמתני' כוותיה דאית ליה אינו מעכב וא"ת והא קתני מתני' חטאת העוף שמלקה לשמה ומילה דמה שלא לשמה פסול אלמא דמילוי מעכב ויש לומר דרב הונא לא הוה תני מילה אלא היזה כדתני במתניתין דמעילה הווה דמה אבל סיפא דמתני' דמייתי התם במעילה אחד חטאת העוף ואחד עולת העוף מלקן ומילה דמן כו' לא מצי לשנויי דהוא [כב] ושהיזה דהא קתני בה נמי עולה והזאה בעולה ליכא לכך צריך לשנויי דלצדדין קתני:

אלא מעתה גבי בור דכתיב ולא יכסנו כו'. מכל לאוין שבתורה כגון לא תחסום לא תאכלו כל נבילה לא תלבש שעטנז לא קשיא ליה למאי כתביה אם לא ללאו אבל הא דמסברא הוה אמינא דמבדיל לפי שצריך לדם אמרינן דכי כתיב לא יבדיל אין צריך להבדיל קאמר וגבי בור נמי מסברא הוה אמינא דחייב לכסותו וכי כתיב לא יכסנו אין צריך לכסותו קאמר:

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף. כמעשה חטאת לשם חטאת כשירה. זו היא מצוותה [כג] ואגב אחריני נקטיה: **למעלה כמעשה כולן פסולה.** אף שעשה העבודה כתקנה [כד] והיינו באכילה אבל בעלים נתכפרו לשמואל דאמר לעיל פרק ב' (דף כו:) כיון שהגיע דם למזבח נתכפרו בעלים [כה]: **למטה כמעשה כולן פסולה.** בסוף פירקין דלעיל (דף סה:) פירשתי דלא ידעינן מנא ליה עיכובא בעולה:

מסורת הש"ס

(א) ת"כ ויקרא נדבה פ"ט ה"ז, (ב) ויקרא א טו, (ג) דף סה.,

הגהות הב"ח

(א) גמ' יכול אע"פ שמיצה דם הראש: (ב) שם מסתברא רוב כצ"ל ואות ד' נמחק: (ג) רש"י ד"ה מכדי וכו' כלומר מאי קמ"ל:

שינויי נוסחאות

א] הראש כשרה (כי"צ): ב] בכתה"י היא: ג] כולו (כתה"י וש"מ): ד] בעולה (כי"י) ה] נ"ל מדחילק, ותיבת דהא נמחק: ו] תיבת ד"א נמחק (רש"ש, וכן בכתה"י ליתא): ז] מאי האי (כי"י). ובש"מ מאי קאמר: ח] ללמדנו (*צ"ק): ט] דאי וכו', כל זה עד סה"ד יתור לשון הוא, דכבר מבואר לעיל (צ"ק): י] ס"א משום דראב"ש אמר שמעתי שמבדילין אמתני' קאמר ובא לחלוק עליה. וא"ת כו' (ש"מ). ולשון תוס' חולין (כב, א) משום דקאמר ראב"ש שמעתי שמבדילין ומשמע דקאי אמתניתין ובא לחלוק עליה: יא] ירמיה פריך שפיר דלדידהו מכשר כו' כצ"ל (ש"מ): יב] לשון תוס' חולין שם [עפ"י ש"מ] ומאי לא יבדיל דקרא אינו צריך להבדיל היינו בשעת מיצוי דלדם הוא צריך וכשמבדיל כל שכן שמתמצה כל הדם: יג] נ"ל דמדאפקיה (צ"ק): יד] ולאסור (תוס' חולין שם): טו] נ"ל כדדריש (ש"מ). טז] ואתי אפילו כר"א (תוס' שם): יז] ואיכא רבנן דפליגי (ש"מ): יח] דמדקאמר (תוס' שם) יט] וסברי מיצוי כו' כצ"ל (גליון עפ"י תוס' שם) כ] נ"ל רבנן דמתני' (צ"ק): כא] דסברי (צ"ק) כב] תיבת דהוא נמחק (צ"ק). וגי' ס"נ דהוה תני ושהיזה: כג] מצוותה והא דנקט שעשאה בדיעבד אגב אחריני נקטיה כצ"ל (ש"מ): כד] כתקנה. ר"ל אפילו לא שינה במעשה העבודה, והיינו שהיזה הדם (תוס' קדושה): כה] בש"מ נוסף ועי"ל דלא קאמר שמואל אלא בזבחים אבל בעוף לא דקרא דמייתי לעיל גבי זבחים כתיב ואני נתתי לכם על המזבח לכפר: כו] נראה כוונתו לקושיית התוס' בד"ה אלא, מכל לאוין כו' לא קשיא ליה (גליון):

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ז מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ז:
ב ב מיי' שם הלכה ה:
ג גד מיי' שם הלכה ח:
ד ה מיי' שם הלכה ו:

תורה אור השלם

1. וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל שָׁמָּה שּׁוֹר אוֹ חֲמוֹר: שמות כא, לג
2. בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ: שמות כא, לד
3. וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה דָמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא א, טו
4. וְהֵבִיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל: ויקרא ה, ח

שיטה מקובצת

בהבדיל אחר הזאה כדפי' ובין (רבה ואביי) [ת"ק וראב"ש] ס"ל דמילוי חטאת העוף מעכב והוי עסוק בעבודות החטאת, מיהו אע"ג דעדיין עסוק הוא בעבודות החטאת, הא דאמר רחמנא לא יבדיל היינו דוקא בעודו עסוק בשם מליקה, דהא כך כתיב קרא ומלק ראשו ולא יבדיל כלומר לא יעשה מליקה של הבדלה, הילכך ת"ק סבר דשהייה בסימן שני בעולת העוף לא פסלה, א"כ כי נמי מבדיל לאחר הזאה דאיכא שהייה דכוותיה בעולת העוף חשיב מליקה, וא"כ מבדיל הוא בחטאת בשם מליקה, ובהכי איירי קרא דלא יבדיל כדפי'. והא דקאמר קא עביד מעשה עולה בחטאת, ה"ק קא עביד מעשה כשרות דמליקת עולת העוף בחטאת, ושם מליקה עליה, ואהא מזהיר רחמנא לא יבדיל, דע"כ לא יבדיל דחטאת דקאי אומלק אשם כשרות מליקה דאזה קפיד קרא, דליכא למימר דאכשרות דמליקה דחטאת גופיה קאי דהא לעולם לא תמלא הבדלה בהכשר מליקה בחטאת העוף דהא הכשר מליקה דחטאת העוף הוא דוקא בסימן אחד ולא יבדיל אסימן שני קאי, אלא ע"כ לא יבדיל דקאמר רחמנא בחטאת דקאי אומלק אכשרות מליקה דעולת העוף קפיד רחמנא, והילכך כי עביד הבדלה בסימן שני בחטאת העוף באותו ענין דכשר בעולת העוף קרינא ביה לא יבדיל בשם מליקה, וראב"ש סבר כו', והא דשרי להבדיל לא משום דמילוי לא מעכב דודאי מעכב לכו"ע, אלא אע"ג דעסוק הוא בעבודות חטאת מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא א"כ עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבדלה, והלכך שהייה בסימן שני בעולת העוף מעכב, א"כ כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיעור שהייה בינתיים כיון דעשה ההזאה בינתיים, וכיון דכוותיה בעולה הצריכה הבדלה הוה מיפסלא משום שהייה, א"כ אין כאן שם מליקה בהבדלה זאת והוי כמחתך בשר בעלמא, דאין זה הבדלה דאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבדלה דשם מליקה קא קפיד קרא, וכיון ששהה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מחתך בסימן שני מחתך בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה איכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לכו"ע, ובהכי איירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבדלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: אביי אמר כו'. עי' בהשמטות בסוף המסכת: מיצוי חטאת העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: לא שמיע להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו להאי טעמא דמפרשינן אינו צריך להבדיל, א"כ לא צריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפר"י ה"פ לא שמיע להו כו' דלפ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמוראי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא ההיא דפ"ק דחולין (דף כא.) דשנים לרבנן ורוב שנים לראב"ש וכן דההיא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמוראי דלעיל ולא כר"א בן פדת:

ע"ב מעמוד קודם

אלא מעתה גבי בור כו'. וא"ת כו' [כו] וי"ל דהא דדריש לא יבדיל דאינו צריך להבדיל היינו משום דלדם הוא צריך לעשות ההזאה והמיצוי, וא"כ סברא לומר דצריך הבדלה בחטאת יותר מבעולה דבעולה ליכא כי אם מילוי בלבד, ולכך קאמר לא יבדיל דאין צריך להבדיל אבל אם רצה מבדיל, ולהכי פריך אלא מעתה כו' דאי כפשוטו לאשמועינן דצריך לכסותו פשיטא דכיון דחפרו צריך לכסותו, ומשני הכי השתא כלומר גבי בור כיון דכתיב בעל הבור ישלם אלמא צריך לכסותו ומ"מ כתב ולא יכסנו לסיפור דברים בעלמא דאם לא כסהו חייב, והא דדרשינן לא יבדיל לומר דאינו צריך להבדיל לאו משום דהוי ס"ד מבדיל מסברא כדס"ד, אלא משום דמכדי כתיב והקריבו כו': **לא** יבדיל למה לי. לפום רהיטא נראה דה"פ כיון דכתיב והקריבו לחלק בענין מליקה א"כ ממילא ידעינן דבחטאת לא יבדיל אלא בסימן אחד אבל לא יבדיל בשני סימנין כענין מליקה דעולה, וא"כ על כרחך אתא לא יבדיל לומר דא"צ להבדיל. וקשה דאילו לא הוי כתיב לא יבדיל היכא הוי ידעינן בעולה דעביד שני סימנין, איפוך אנא ואימא דבחטאת עביד שני סימנין ובעולה סימן אחד, ואי משום דדרשינן בעולה ומלק והקטיר מה הקטרה הראש בעצמו וגוף בעצמו, זה אינו דהא לראב"ש קיימינן ובפ"ק דחולין משמע דלראב"ש לית ליה הך היקשא דקאמר התם דבעולה נמי כשהוא אחוז בראש בגוף כו', והיקשא דמליקה להקטרה מוקי ליה לומר מה הקטרה בראשו של מזבח כו' כדקאמר התם לת"ק דברייתא דכמשפט. ורש"י דחק ופי' בענין אחר מכדי כתיב בעולה והקריבו ומיניה דריש ראב"ש הבדלה בעולת העוף וא"כ הא דכתיב לא יבדיל בחטאת היינו דה"ל להבדיל קאמר, א"כ והקריבו דכתיב לחלק ביניהם לומר דבעולה צריך להבדיל יותר מבחטאת ועביד רוב שנים ומ"מ לא עביד שנים לגמרי (והא) [דהא] כמשפט מקיש לענין זו דכשהוא אחוז הראש בגוף (אין) מזה כדקאמר התם, דאי לא יבדיל להזהיר בחטאת מלהבדיל א"כ היכי נפקא בעולה מוהקריבו דצריך להבדיל דלמא לא נפקא לן מיניה אלא שאינו מוזהר מלהבדיל ולא שטעון הבדלה. ופליאה גדולה איזו הוכחה היא זו מדקי"ל בעולה דחובה להבדיל והיא גופיה מנלן שמתוך כן אתה דורש דלא יבדיל דאינו צריך להבדיל, אימא דבעולה אינו חובה להבדיל ואתא והקריבו לומר דחלק מחטאת דבחטאת אסור להבדיל ובעולה אין אסור להבדיל. ועוד קשה לפירושו לישנא דלמה לי. לכך נראה למהר"ס כפי' קמא דפי' לא יבדיל למה לי כלומר בלאו הכי נמי ידעינן שפיר דאסור להבדיל מדכתיב והקריבו לומר דחלק מליקה דחטאת ממליקה דעולה ומליקה דעולה בהבדלה היא מהיקשא דהקטרה, והא דדריש ראב"ש התם דכשהוא אחוז הראש בגוף מזה היינו לבתר דכתיב לא יבדיל וכיון דכתיב לא יבדיל וכמשפט א"כ יש לנו לעשות היקשא לענין דלא יבדיל, והיקשא דמליקה להקטרה מוקמינן לה לראשו של מזבח, והא דכתיב והקריבו לומר דבעולה לא סגי בסימן אחד אלא בעי רוב שנים, אבל הכא מיירי אי לא כתיב לא יבדיל ואז ודאי יש לנו לדרוש היקשא דמלק והקטיר לגמרי אף לענין הראש בעצמו כו', וא"כ מוהקריבו שמעינן דבחטאת אסור להבדיל מדחלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף במליקה, ואי משום כמשפט מוקמינן ליה לדרשא אחריתי. וקצת קשה למורי דנהי דלא יבדיל לא הוי איצטריך לאיסור הבדלה דחטאת כדפי' מ"מ איצטריך לכתוב לא יבדיל כדי לאקושי (חטאת לעולת העוף) [עולת העוף לחטאת] לאיסור הבדלה כדאמר ראב"ש בחולין מכמשפט, דמכח הך היקשא לא דריש ראב"ש היקשא דמליקה להקטרה לענין הראש בעצמו והגוף בעצמו, והדרא קושיא לדוכתיה מנ"ל דלא יבדיל דאינו צריך להבדיל קאמר, ותירץ דטפי אית לן למימר א"כ להבדיל דהשתא איצטריך לגופיה דחטאת העוף לומר דלא יבדיל [אין] אסור להבדיל [ולא] לגלות בעולת העוף איסור הבדלה ולא לענין חטאת גופיה: **רש"י ד"ה מכדי.** היכי נפקא לן בעולה מוהקריבו דצריך להבדיל. נוסחאת רש"י ממהר"פ, נימא הכי דוהקריב חלק לומר דבחטאת מוזהר שלא יבדיל אבל בעולה אינו מוזהר להבדיל, אבל דצריך הבדלה לא תיפוק מיניה. אלא על כרחך מדנפקא ליה לר"א מוהקריב חלק הבדלה בעולת העוף ש"מ ולא יבדיל כו' (נוסחת רש"י של מהר"פ): **תוד"ה למעלה כו' אבל בעלים נתכפרו לשמואל כו'.** ועי"ל דלא קאמר שמואל אלא בזבחים אבל בעוף לא, דקרא דמייתי לעיל גבי זבחים כתיב ואני נתתי לכם על המזבח לכפר:

ליקוטים

כמעשה חטאת לשם חטאת. אע"פ ששינה בסדר מליקה כגון שמלק והבדיל ובחטאת נאמר ולא יבדיל כשרה הואיל ונעשית למטה ובשאר עבודות כהלכתה, עכ"ל הרע"ב ז"ל בהאי בבא קמייתא. וה"נ פירש בבא תנייתא גבי עולה כמעשה עולה אע"פ ששינה במליקתה שלא הבדיל ומן הדין היה לו להבדיל אפ"ה כשרה ע"כ. אמר העני המלקט, כן משמע לכאורה שפירש הרמב"ם ז"ל בתרתי בבי וז"ל ומה שאמר בתחלה כמעשה חטאת כשרה ר"ל אפילו שינה בסדר מליקתה, מה שאמר ג"כ כמעשה עולה לשם עולה כשרה ואפילו שינה בסדר מליקתה ע"כ. והשתא קשה שאם כוונת הרמב"ם ז"ל כפי מה שפירש דבריו הרע"ב ז"ל, היכי קאמר אפ"ה כשרה, והא בהדיא תנן בפירקין דלעיל (דף סד ע"ב) הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסול. והרמב"ם ז"ל עצמו כן פסק בפ"ו ובפ"ז דהלכות מעשה הקרבנות דפסול. ונלאתי למצוא ישוב לדבר, ועלה בדעתי גם בדעת אחרים לדחוק עצמנו ולומר דס"ל להרמב"ם ז"ל דמתני' ר"א בר' שמעון היא וכדרך שדרך בה הרב בעל תוי"ט, ולא איתוקם לן כי לא מצינו רגלים לדבר אפילו בהאי רישא כ"ש בסיפא. והרב הנזכר נר"ו נאחז בסבך בין ברישא בין בסיפא והוא עצמו ראה דבריו דלא נהירי ולא סבירי וצריכין חזוק. אכן מורי החכם החסיד השלם כמהר"ר שלמה הלוי נר"ו פירשה לי בתשובה כי הרמב"ם ז"ל אין כוונת דבריו כאשר פירשם רבינו עובדיה ז"ל, רק כוונתו להשמיענו אע"פ ששינה ולא אחז שתי רגליה בין שתי אצבעותיו וכו'. וכן כתב ביד ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה. ודייקא נמי שכתב בפירושו למתניתין ששינה בסדר מליקה ולא כתב ששינה במליקה עכ"ל נר"ו שפתים ישק. וכן ראיתי אחר זמן רב במשניות של החכם הר"ר סולימאן אוחנא ז"ל שקרוב לזה כתב ג"כ, ונזדמנו לידי אחרי מותו ז"ל כשתים או שלש שנים. וכן מוכח נמי שפיר ממה שפירש הרמב"ם ז"ל בפירקין בסוף פירושו לסימן ג' וז"ל ואין ראוי לאכילה זולתי חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת שהיא כשרה ומותרת באכילה אע"פ ששינה במליקתה ולא מלקה כמו שאמרנו בסדר מליקה של חטאת בפרק שלפני זה, לפי שאותו הסדר למצוה ואם שינה לא הפסיד כלום עכ"ל ז"ל. ותוס' ז"ל נראה דס"ל דאם שינה ואחז בכל מקום פסולה, שכל עבודתה היתה נעשית בימין כמו שכתבתי בפירקין דלעיל בשם רבינו פרץ ז"ל, ומש"ה הוצרכו לפרש כמעשה חטאת לשם חטאת דהיינו מצותה ואגב אחריני נקטיה ע"כ. והרמב"ם ז"ל שכתב בהל' מעשה הקרבנות פ"ז ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה אזיל לשיטתיה שפירש כאן דרישא דמתניתין אתיא לאשמועינן אע"פ ששינה בסדר המליקה כשרה, ומכאן נראה שיצא לו לפסוק שם ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה ודו"ק (מלאכת שלמה):